

Dosarul nr. 3ra-1357/22
2-20058398-01-3ra-29122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, G. Mîra, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Grigor împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea Actului de constatare nr. 69/14 din 12 mai 2020,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate și a fost menținută hotărârea din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 01 iunie 2020 Ludmila Grigor a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii a indicat reclamanta că temei pentru dispunerea efectuării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, a servit sesizarea înregistrată în cadrul Autorității Naționale de Integritate la data de 02 decembrie 2019, sub nr.6749, cât și procesul-verbal nr.416/14 din 05 decembrie 2019.

A menționat reclamanta că deține funcția de director al Instituției Publice Gimnaziul Mîndîc din satul Mîndîc, r-nul Drochia, fiind numită inițial prin ordinul nr.38-P din 26 septembrie 2014, și apoi ordinul de angajare nr.154-P din 03 octombrie 2019.

A mai menționat reclamanta că Lilian Grigor este soțul ei și care a fost angajat inițial în cadrul Instituției Publice Gimnaziul Mîndîc din satul Mîndîc, r-nul Drochia în temeiul ordinului nr.36 din 01 noiembrie 2013, în funcție tehnică, în perioada în care reclamanta nu deținea funcția de director al Instituției Publice Gimnaziul Mîndîc din satul Mîndîc, r-nul Drochia.

În legătură cu situația creată, a susținut reclamanta că la data de 21 octombrie 2019 a depus o declarație privind conflictul de interese, înregistrată în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Direcției Educație Drochia la data de 04 noiembrie 2019, însă, nici șeful Direcției Educație și nici șeful - adjunct nu i-a oferit

reclamantei în termen de 3 zile, nici o opțiune pentru soluționarea conflictului de interese.

Însă, a notat reclamanta că prin scrisoarea nr.278 din 26 noiembrie 2019, Direcția Educație Drochia a solicitat concursul Autorității Naționale de Integritate, în vederea oferirii unui suport pentru soluționarea conflictului de interese declarat. În cele din urmă, nici Autoritatea Națională de Integritate nu a oferit recomandări privind soluționarea conflictului de interese, din motiv că s-a solicitat suport pentru soluționarea unui conflict de interese consumat.

Astfel, a considerat reclamanta că a informat conducerea Direcției Educație Drochia despre angajarea soțului în funcție de fochist/operator în sala de cazane, care reprezintă o funcție nedidactică și nu implică decizii.

A relevat reclamanta că la caz are relevanță prevederile Hotărârii Guvernului nr. 944 din 14 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2014 - 2020 „Educația-2020,”, în care se punctează că, „competitivitatea economică a unei țări depinde în mod esențial de nivelul de pregătire al forței de muncă proprii care, la rândul ei, depinde de calitatea sistemului de educație și formare profesională din țara respectivă. Educația este, în general, percepută drept instrumentul crucial de creștere a competitivității economice și a calității vieții. Analiza efectuată pe sistemul educațional din Republica Moldova arată că pe piața muncii se atestă un dezechilibru substanțial între cerere și ofertă, precum și un deficit de forță de muncă calificată, și că sistemul educațional în mare măsură nu oferă calificări relevante, ceea ce denotă că deficitul de cadre persistă.

Prin urmare, a susținut reclamanta că în consecință, motivul real care a stat la baza apariției conflictului de interese a fost anume lipsa acută de cadre în cadrul gimnaziului, or, obligația asigurării funcționării normale a instituției îi revine în primul rând reclamantei. Cu atât mai mult, se constată că reclamanta a acționat cu bună credință, deși tardiv, dar din moment ce a aflat, în ceea ce ține de executarea obligației legale de declarare a conflictului de interese. Or, potrivit art. 14 alin.(6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133/2016, la identificarea celei mai bune soluții pentru rezolvarea unei situații de conflict real, urmează a fi luate în considerație primordial interesele organizației publice, interesul public, interesele legitime ale salariaților, nivelul și tipul funcției deținute de persoana în cauză, natura conflictului de interese, precum și alți factori, circumstanțe de care Autoritatea Națională de Integritate nu a ținut cont la emiterea actului de constatare nr.69/14 din 12 mai 2020.

A mai menționat reclamanta că de fapt, existența interesului personal al Ludmillei Grigor, care ar fi influențat exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin, nu se justifică, or, prin angajarea soțului în calitate de lucrător tehnic, în situația unui deficit continuu de resurse de forță umană în cadrul instituției de învățământ, a soluționat problema deficitului cadrelor prin suplinirea unei funcții vacante, contribuind în acest sens și la îmbunătățirea situației per ansamblu. Nu a acționat în vederea îmbunătățirii stării materiale a familiei, or, salariul pe care îl primea soțul, nu era de natură să modifice substanțial situația materială din familie.

A mai notat reclamanta că soțul dînsei nu a deținut funcții importante legate de adoptarea deciziilor, ci doar funcții tehnice de execuție, astfel încât nu se prevăd

situații de conflict de interese. Totodată, angajarea soțului a fost dictată de lipsa altor candidaturi care să pretindă la ocuparea acestei funcții.

Cu referire la celelalte ordine, de acordare a concediilor, achitare a premiilor, reclamanta a notat că le-a aprobat și semnat ca pentru toți angajații, în strictă concordanță cu prevederile legale. Or, aceste drepturi sunt garantate prin legislația muncii, cu atât mai mult că Lilian Grigor a obținut aceste drepturi în condițiile generale, fără aplicarea unui tratament diferențiat în coraport cu ceilalți angajați ai instituției de învățământ. De altfel, nici inspectorul de integritate nu a constatat careva încălcări ale legislației, care ar fi generat careva prejudicii statului.

Prin urmare, reclamanta a considerat că constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese și aplicarea interdicției de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică pe o perioadă de trei 3 ani de către Autoritatea Națională de Integritate în privința sa, contravine circumstanțelor reale ale speței, or, angajarea soțului nu a influențat exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce-i revin iar interesul reclamantei a fost îndreptat spre satisfacerea necesității publice, fiind manifestată responsabilitatea individuală și asigurată transparența și controlul public.

De asemenea, cu referire la prevederile art.7 alin.(2), art.37 alin.(1), art.38 alin.(1) lit. a), art. 39 alin.(1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016, reclamanta a invocat că inspectorul de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate nu a respectat exigențele ce vizează procedura prevăzută de Lege pentru constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, deoarece, prevederile art.38 alin.(1) lit. a) al Legii 132/2016 și art.423/3 alin.(3) din Codul contravențional, îi conferă inspectorului de integritate dreptul doar de a constata încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat la caz prin nedeclararea, nesoluționarea și admiterea conflictelor de interese, după care urma să întocmească un proces - verbal cu privire la contravenție, care în conformitate cu prevederile art.423 alin.(5) din Codul contravențional, urma a fi transmis pentru examinare, conform competenței, pentru examinare instanței de judecată competente, or, potrivit art.423/3 alin.(3) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art.313/2, 313/4—313/6 se constată de către Autoritatea Națională de Integritate.

În privința termenului de depune a acțiunii în contencios administrativ, a notat reclamanta că ținând cont de art. 38 alin.(3) raportat la prevederile art.36 alin.(1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016, a sesizat instanța de contencios administrativ în interiorul termenului de 15 zile de la data comunicării actului, în termenul prevăzut de lege, deoarece actul de constatare a fost recepționat prin intermediul Oficiului Poștal la data de 18 mai 2020, iar acțiunea a fost depusă în instanța de judecată la 01 iunie 2020.

În contextul celor menționate, a solicitat reclamanta anularea Actului de constatare nr.69/14 din 12 mai 2020.

Prin hotărârea din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Ludmila Grigor. S-a anulat Actul de constatare a inspectorului de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova nr.69/14 din 12 mai 2020.

Dispozitivul hotărârii din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat Autorității Naționale de Integritate la 30 septembrie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.101)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 octombrie 2021, Autoritatea Națională de Integritate a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată. (f.d.102)

La 28 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin intermediul poștei terestre a expedit pentru notificare Autorității Naționale de Integritate copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.118), care a fost recepționată de Autoritatea Națională de Integritate la data de 09 februarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.120), iar la 09 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, a depus motivarea apelului (f.d.124; 125/130).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate și s-a menținut hotărârea din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d.167; 168/184)

Pentru a decide astfel, Completul specializat al instanței de apel analizând normele legale relevante și aplicabile cazului dedus judecătii în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei a reținut ca fiind justificate concluziile instanței de fond că la caz nu există premise din care să se deducă concluzia că la semnarea unor astfel de ordine Ludmila Gligor și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv funcția, în condițiile în care conform legislației muncii, angajatorul este obligat să emită ordinul de eliberare a angajatului în baza cererii acestuia, marja de discreție în acest caz aproape nu există.

Subsecvent, Completul specializat al instanței de apel a notat că la caz, inspectorul de integritate nu a constatat dacă la semnarea ordinelor de angajare reclamanta Ludmila Grigor și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv funcția și a oferit careva facilități în raport cu alți angajați, ori vreo argumentare în acest sens în Actul de constatare lipsește.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prima instanța just a constatat că inspectorul de integritate nu a motivat în nici un mod, existența celei de a patra condiții și anume inspectorul de integritate nu a motivat dacă la semnarea actelor enunțate supra, reclamanta și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv funcția și a oferit careva facilități în raport cu alți angajați.

Completul specializat al instanței de apel a mai notat că prima instanța corect a conchis că, în speță, inspectorul de integritate nu a constatat întrunirea cumulativă a celor patru condiții pentru existența unui conflict de interese real consumat, astfel nu a constatat încălcarea de către Ludmila Grigor a regimului juridic al conflictelor de interese.

Totodată, Completul specializat al instanței de apel a menționat că corect prima instanța a constată că actul de constatare a fost emis cu încălcarea prevederilor art.118 din Codul administrativ, nefiind motivat în modul stabilit de Lege. Or, motivarea trebuie să justifice prin forța logicii, raționamentelor, probelor și normelor de drept, toate elementele care compun legalitatea actului administrativ, însă, la caz această exigență lipsește.

Deasemenea, Completul specializat al instanței de apel a relevat că încălcările descrise, incertitudinea și netransparența actului de constatare, fac dovada caracterului incert al actului de constatare, cu toate că potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil.

În acest context, Completul specializat al instanței de apel a menționat că prima instanța corect a menționat că actul de constatare nr.69/14 din 12 mai 2020 este contrar și principiului egalității de tratament reglementat de art.23 din Codul administrativ, care stabilește că autoritățile publice trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Subsecvent, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prima instanța corect a notat că activitatea Autorității Naționale de Integritate și soluțiile date de inspectorii Autorității Naționale de Integritate în situații similare diferă de soluția și motivarea dată pe cazul reclamantei. Or, în alte situații similare, inspectorii Autorității Naționale de Integritate au constatat că pentru a stabili existența unui conflict consumat de interese, în cadrul controlului inspectorul de integritate trebuie să constate dacă la momentul semnării actelor a existat sau nu un conflict real, inclusiv dacă la semnarea actelor funcționarul și-a îndeplinit imparțial și neobiectiv funcția. (exemplu Actul de constatare (încetare) nr.270/18 din 19 august 2021 în privința Tudor Istrati, primarul satului Răuțel, r-nul Fălești)

Completul specializat al instanței de apel a mai notat că prima instanța corect a mai conchis că scopul legii din speță este de a menține integritatea politicii oficiale și deciziilor administrative și suportul public a încrederii în autoritățile statale.

În aceste condiții, Completul specializat al instanței de apel a relevat că prima instanța just a concluzionat că măsurile adoptate de inspectorul de integritate prin actul de constatare nr.69/14 din 12 mai 2020, nu erau și nu sunt necesare pentru atingerea scopului legii, deoarece motivele invocate de inspectorul de integritate pentru justificarea măsurilor nu sunt relevante și suficiente, precum și nu sunt proporționale cu scopurile legitime urmărite.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a reținut ca întemeiate concluziile primei instanțe precum că în condițiile lipsei unei sesizări pentru inițierea controlului, încălcării principiului de repartizare aleatorie a sesizării, încălcării termenului de examinare a sesizării (demersului) și inexistenței unui conflict de interese real consumat, ingerința în drepturile reclamantei Ludmila Grigor este disproporționată și excesivă în raport cu scopul legitim urmărit, iar actul de constatare nr.69/14 din 12 mai 2020, este unul ilegal, fapt ce condiționează admiterea acțiunii reclamantei și anularea actului administrativ contestat.

Referitor la argumentul apelului că în cadrul examinării cauzei în prima instanță nu au fost elucidate și constatate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și că eronat au fost interpretate normele de drept material, Completul specializat al instanței de apel la apreciat ca nefondat. Or, analizând conținutul hotărârii contestate, Completul specializat al instanței de apel a conchis că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către

părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Prin urmare, Completul specializat al instanței de apel a menționat că argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, Completul specializat al instanței de apel a reținut că prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza *Rebait și alții c. Franței*, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

La 02 noiembrie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat (f.d.187), iar la 23 ianuarie 2023 prin intermediul adresei electronice (f.d.188), motivarea recursului împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea în contencios administrativ depusă de Ludmila Grigor împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr. 69/14 din 12 mai 2020 să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea recursului a indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost interpretate eronat normele legale și nu s-a aplicat legea ce urma a fi aplicată.

De asemenea, recurenta consideră eronată aprecierea instanței de apel precum că, inspectorul de integritate a evaluat și a sancționat intimata pentru faptele din perioada 14 octombrie 2014 – 25 mai 2016 pe baza unor acte normative intrate în vigoare ulterior la data de 01 august 2016, or, faptele intimatei au fost evaluate în temeiul Legii nr.16/2008 cu privire la conflictele de interese (în vigoare pînă la data de 01 august 2016), astfel, inspectorul de integritate inițiat controlul pe toată durata deținerii funcției a subiectului declarării.

Recurenta mai reiterează că inspectorul de integritate sub imperiul legii vechi, doar a constatat că intimata în perioada 14 octombrie 2014 – 25 mai 2016, a încălcat regimul juridic conflictelor de interese și nici de cum nu a fost sancționată.

Iar, referitor la aprecierea instanțelor de judecată ierarhic inferioare că nu au fost întrunite cumulativ condițiile din sensul dispozițiilor art.12 alin.(3), alin.(4), alin.(6), alin.(10) al Legii 133/2016 și anume condițiile 3 și 4, recurenta menționează că condiția nr. 3 indică că, subiectul declarării nu a depus declarația privind conflictul de interese real (declarația nu a fost înregistrată în Registrul declarațiilor privind

conflicte de interese), Autoritatea menționează că intimata, a înștiințat șeful Direcției Educație Drochia despre conflictul de interese real în care s-a aflat ”angajarea soțului Lilian Grigor în calitate de operator sezonier în sala de cazane” și a solicitat soluționarea conflictului de interese, fapt ce se atestă prin înscrisul din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr.1, ținut de Direcția Învățământ, Tineret și Sport Drochia.

Astfel, recurenta menționează că, necătînd la faptul că intimata a declarat conflictul de interese la data de 20 octombrie 2019, ultima nu a tratat și soluționat conflictele de interese pentru perioada 01 august 2016 – 11 ianuarie 2020 și anume, să rezolve cereri, să ia decizii, să emită ordine, să participe la luarea deciziilor, să ia decizia de a coordona fișele de evaluare a performanțelor profesionale individuale care vizează soțul Lilian Grigor și să încheie contracte individuale de muncă cu acesta. Autoritatea apreciază critic poziția instanței de apel, precum că inspectorul de integritate urma să verifice din ce dată a fost instituit Registrul declarațiilor privind conflicte de interese la Direcția Învățământ, Tineret și Sport Drochia și dacă era instituit Registrul nominalizat pînă la data de 21 octombrie 2019, or, în atribuțiile inspectorului de integritate intră verificarea dacă subiectul declarării a înștiințat organul ierarhic superior prin depunerea declarației privind conflictul de interese real, înregistrată în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese și nicidecum să verifice cînd a fost instituit Registrul nominalizat.

Mai susține recurenta că potrivit art.7¹ alin.(2), lit.a) al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, persoanele responsabile de colectarea declarațiilor au următoarele atribuții, primesc și înregistrează declarațiile într-un registru special, denumit Registrul special al declarațiilor de avere și interese personale, care nu este public, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2. Respectiv, nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, adagiul latin ce exprimă principiul potrivit căruia se prezumă că toată lumea cunoaște legea și nimeni nu poate apăra de răspundere invocând necunoașterea prevederilor ei, eroarea de drept nu exonerează de răspundere. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, stipulată în Constituția RM.

În continuare cu referire la condiția nr.4, reiterează recurenta că noțiunea legală a conflictului de interese real prevăzută în art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale este: conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Prin urmare, menționează recurenta că în sensul normei citate, se observă că în prezenta speță era suficientă constatarea emiterii actelor administrative care vizau persoana apropiată, fără a fi necesară constatarea interesului personal pe care l-ar fi avut intimata atunci când a fost chemat să emite acte administrative ce afectau drepturile și interese soțului Lilian Grigor. Or, norma arătată mai sus indică opțional că un conflict de interese real este fie atunci când se emite actul administrativ în care subiectul declarării are interese personale, fie atunci când aceste acte administrative

vizează persoane apropiate. Deci, susține recurenta că în cazul intimatei Ludmila Grigor nu era condiționată existența interesului personal, ci existența persoanei apropiate în privința căreia s-a emis actul administrativ.

Astfel, în contextul celor expuse, recurenta consideră că actul de constatare nr. 69/14 din 12 mai 2020, a fost emis cu respectarea prevederilor legale, iar constatările, concluziile și deciziile inspectorului de integritate sunt fondate și argumentate și nu există temei de anulare a actului respectiv.

La 24 ianuarie 2023, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatei Ludmila Grigor, copia recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d.201)

Prin referința depusă la data de 22 februarie 2023, Ludmila Grigor, reprezentată de avocatul Alexandru Popa a solicitat ca recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, să fie declarat inadmisibil. (f.d.203/215)

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 octombrie 2022, în ședință publică. (f.d.167)

Totodată, din actele dosarului se atestă că, dispozitivul deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Autorității Naționale de Integritate prin intermediul poștei electronice la 17 octombrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel. (f.d.185)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022, a fost notificată Autorității Naționale de Integritate, prin intermediul poștei electronice la 21 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel. (f.d.186)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui

recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru